

ELŐTERJESZTÉS

Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2023. február 28-i ülésére

Tárgy: Beszámoló a 2022. évi adóztatási tevékenységről, az önkormányzati adóhatóság munkájáról, a 2023. évi adóellenőrzési terv

Előterjesztő: Dr. Szabó Péter jegyző

Készítette: Hatósági Iroda

Tárgyalta: Pénzügyi és Gazdasági Bizottság

Tanácskozási joggal meghívott: -

Készítő részéről ellenőrizte:

Dr. Má dai Anna irodavezető, Hatósági Iroda

Költségvetési, pénzügyi-gazdálkodási szempontból ellenőrizte:

Győrfiné Hahner Timea irodavezető, Pénzügyi Iroda

Törvényességi szempontból ellenőrizte:

Dr. Szabó Péter jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

1. Beszámoló a 2022. évi helyi adóztatási feladatok ellátásról

Az önkormányzat saját bevételét a helyi adók, a saját tevékenységből, vállalkozásból és az önkormányzati vagyon hasznosításából származó bevétel (nyereség, osztalék, kamat és bérleti díj), az átvett pénzeszközök, a törvény alapján az önkormányzatot megillető illeték, bírság, díj, továbbá az önkormányzat és intézményei egyéb sajátos bevételei alkotják.

A saját bevételek körében a legnagyobb bevételre a helyi adóról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) szerint megállapítható helyi adókból, ezen belül az iparüzési adóból számíthat az önkormányzat.

A törvény alapján az önkormányzat rendeletével helyi adókat vezethet be, az adó mértékét a törvényi határok között, a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan határozhatja meg. A leírt szabályozás alapján 2020. november 27-i polgármesteri döntéshozatal során került sor az adózási tárgyú önkormányzati rendeletek felülvizsgálatára és azok komolyabb módosítására. A 2020. december 1-jén kiadott Magyar Közlönyben jelent meg a koronavírus-világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében szükséges helyi adó intézkedésről szóló 535/2020. (XII. 1.) Korm. rendelet, amely úgy rendelkezik, hogy a 2021. adóévben a helyi adó és a települési adó mértékét nem lehet emelni, továbbá adómentességet, adókedvezményt a 2021-ben végződő adóévben is biztosítani kell, valamint a települési önkormányzat új helyi adót vagy települési adót nem jogosult bevezetni. A rendelkezés azt jelentette, hogy a módosított adózási tárgyú két dombóvári önkormányzati rendeletben foglaltak 2021. január 1-jétől nem léphettek hatályba, a régi rendelkezések maradtak továbbra is érvényben. A járványra való tekintettel ez önkormányzatokra vonatkozó korlátozás a 2022-es évben is fennállt.

A helyi adókra kiterjedő jogszabályok körében jelentősebb változás nem volt az elmúlt évben. Az adómaximumok mértékét minden év novemberében a Pénzügyminisztérium Jövedelemadók és Járulékok Főosztályának tájékoztatása alapján a Magyar Államkincstár Államháztartási Irodája küldi meg az önkormányzatoknak. Tekintettel arra, hogy a helyi adók mértékét az önkormányzatok nem emelhették a 2021. és 2022. adóévre vonatkozóan, így a Pénzügyminisztérium által a 2021. évre kiadott adómaximumok a 2022. évre is érvényesek voltak.

A 2023. évre pedig már az alábbi adómaximumok érvényesek:

- Építményadó: 2190,9 Ft/m²,
- Magánszemélyek kommunális adója: 33.859,6 Ft/adótárgy,
- Idegenforgalmi adó (tartózkodási idő után): 597,5 Ft/fő/vendégéjszaka.

A helyi adókból 2022. december 31-ig befolyt és a költségvetésnek átutalt összeg 912 millió Ft volt az eredetileg tervezett 809 millió Ft-tal szemben, így a teljesítés 113%-os.

A Képviselő-testület a 2022. évben - az építményadó tekintetében - az adóalanyok körét és az adótárgyak fajtáit nem módosította.

Építményadóban tavaly 1304 fő adózót és 1555 adótárgyat tartott nyilván az önkormányzati adóhatóság, az előző évhez viszonyítva számukban kisebb mértékű csökkenés tapasztalható. Az adótárgyak csökkenését az eredményezheti, hogy jogi személyek (cégek) tulajdonából kikerültek lakóingatlanok, melyek a jogszabály szerint már nem az építményadó hatálya alá tartoznak, hanem a magánszemélyek kommunális adóját kell utánuk fizetni.

A Gunarasfürdő területén lévő üdülők 700 Ft/m² adótétellel adóznak, a belvárosi lakások és nem lakás célú épületek, építmények tulajdonosai 100 m²-ig 300 Ft/m², 101-500 m²-ig 450 Ft/m², 501 m² feletti hasznos alapterület után 500 Ft/m² adót kötelesek fizetni.

A Képviselő-testület döntése alapján a gunarasi adókedvezmény a magánszemélyek tulajdonában álló, kizárólag lakás céljára használt épület, épületrész, helyiség tekintetében továbbra is fennáll. Az adókedvezményre a 2022. évben 107 db kérelem érkezett, ez 3,1 millió forint adókiesést jelentett. A kedvezményt igénybe vevők száma évről évre nő.

Az építményadóból várható bevételként a 2022. évben 134 millió forint szerepelt a költségvetésben, azonban a befolyt adó ezzel szemben 126 millió forint volt. A tervezett adóbevétel elmaradásának egyik oka, hogy a település legnagyobb gazdasági szereplője csődeljárás alá került, így adózási kötelezettségeinek nem tett eleget a 2021. és 2022-es évben sem, továbbá a gunarasi településrészen több ingatlan átkerült az építményadó hatálya alól a magánszemélyek kommunális adójába, mivel gazdasági társaság helyett magánszemély lett a tulajdonosa.

A magánszemélyek kommunális adójában jelenleg 7794 fő adózót tartunk nyilván. Ezen adófizetők 11 878 adótárgy (3 142 db garázs, 530 db présház és 8 206 db lakás) után fizetnek kommunális adót. A lakás után fizetendő adó mértéke függ a lakás nagyságától és elhelyezkedésétől. Továbbra is érvényben van a 70 éven felüliek önkormányzati rendeletben biztosított teljes adómentessége, és a 65. életévet betöltött magánszemélyek 50%-os adókedvezménye. Az adókedvezmény a 2022. évben 1997 főt 14,3 millió Ft összegben, a mentesség 1271 főt 13 millió Ft összegben érintett, ami csökkentette a költségvetési bevételt.

Az idegenforgalmi adót az önkormányzat területén eltöltött vendégéjszakák után fizetik a magánszemélyek. Az adó mértéke 300 Ft/vendégéjszaka, míg az adómaximum ennek majdnem a duplájára, 597,5 Ft/fő/vendégéjszaka összegre emelkedett.

A férőhelyek száma az előző évben számottevően nem változott. A 2022. évi benyújtott adóbevallások alapján a bevétel 12 millió Ft volt.

A bevallások után 2.359.000 Ft kiegészítő támogatást kapott az önkormányzat az államtól.

Az iparüzési adó mértéke a törvényi maximális adómértéket elérve az adóalap 2%-a. Az önkormányzat azokat a vállalkozásokat, amelyek adóalapja nem haladja meg a 2,5 millió Ft-ot, továbbra is mentesítette az adó megfizetése alól. Januárban a KATA

adónemet választó adózók mentességi adóbevallást nyújtanak be, amely alapján a 2022. évre előírt adóelőlegek (28.500.000.-Ft összegben, 632 KATA adózó egyéni vállalkozó esetében) törlésre kerültek.

A helyi adók közül az iparűzési adóból származik a legnagyobb mértékű bevétel. Az adó éves összege a költségvetés időszakában nehezen becsülhető, az adó a vállalkozások gazdasági tevékenységének nagyságától függ, az adóalapot a vállalkozási tevékenység korrigált nettó árbevétele adja. A vállalkozás az adott évben adóelőleget fizet a május 31-ig benyújtandó adóbevallás alapján.

A költségvetésnek átutalt iparűzési adó összege az elmúlt évben 692 millió Ft volt. A 2022. évi iparűzési adó összegét a 2023. május 31-ig esedékes bevallások feldolgozása után lehet megállapítani, a megfizetett adóelőleg és az adóévre megállapított tényleges adó különbözetét ettől az időponttól igényelheti vissza a vállalkozó.

A 2022. évben befolyt iparűzési adó az előző évinél 103 millió Ft-tal több. A 2023. évre az iparűzési adó bevételt az előző évben a költségvetésnek átadott bevétel alapján javasoltuk tervezni, azonban – ahogyan a 2023. évi költségvetés tervezésénél, úgy most is – felhívom a figyelmet arra, hogy az adóelőleg-törlési kérelmek kockázatot jelentenek a bevétel teljesítésére, illetve a koronavírus-világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében szükséges egyes intézkedésekről szóló 639/2020. (XII. 22.) Korm. rendelet a mikro-, kis- és középvállalkozók (továbbiakban: KKV) részére az iparűzési adóval kapcsolatos alábbi engedményeket tartalmazza:

- A 2022. évben végződő adóévben az a Htv. szerinti vállalkozó esetén, amely azzal felel meg a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény szerinti mikro-, kis- és középvállalkozássá minősítés feltételeinek, hogy esetében a KKV törvény 3. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott nettó árbevétel vagy mérlegfőösszeg értékhatár legfeljebb 4 milliárd forint, a helyi iparűzési adó mértéke 1 százalék. Ez az engedmény minden KKV-nak minősülő adózónak jár a 2022. évben végződő adóév vonatkozásában, aki a bevalláson bejelöli ezt a jelleget. A Pénzügyminisztérium tájékoztatása alapján a KATA-s adózók esetében automatikusan érvényesíthető ez az engedmény a 2022. év vonatkozásában.

Az önkormányzat a lakosságszám alapján a koronavírus-világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében szükséges egyes intézkedésekről szóló 639/2020. (XII. 22.) Korm. rendelet rendelkezései szerinti, a 2022. évben kieső iparűzési adóbevételek összegével megegyező összegben a központi költségvetésből 105 millió forint kiegészítő támogatást kapott, melyről 2023. októberében kell elszámolni. 2021. évben 841 KKV nyilatkozat került benyújtásra, illetve feldolgozásra, 2022. évben még 203 új nyilatkozat érkezett. Aki 2022. évben elmulasztotta benyújtani a nyilatkozatot, a 2023. május 31-ig benyújtandó 2022. évi helyi iparűzési adóbevallással érvényesítheti a KKV mentességét.

A kisadózó vállalkozók téteteles adójáról szóló 2022. évi XIII. törvény (a továbbiakban: Kata tv.) 16-18 §-ai 2022. szeptember 1-jei hatállyal több ponton módosították Htv-t.

A változások lényege, hogy a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló 2012. évi CXLVII. törvény szerinti kisadózó vállalkozások tételes adója - a „rég KATA”, mint adózási mód - 2022. augusztus 31-ével – a törvény erejénél fogva – megszűnt.

A „rég KATA” alanyiség megszűnésének hatása

A Htv. 39/B. § (3) bekezdése értelmében a tételes adóalap adóévi összege az adókötelezettség időtartamával arányos. Ennélfogva a már előírt, 2022. II. félévi iparüzési adókötelezettségre jutó adó is csak időarányos összegben, 2022. augusztus 31-ig számítva jár. Az adóév II. félévére előírt adót az önkormányzati adóhatóságnak tehát az adófolyószámlán módosítani (az előírás egy részét törölni) kell.

A 2022. szeptember 1. és 2022. december 31. közötti időszakra jutó, már előírt adó egy részét tehát törölni kell az alábbi számítás szerint: $122 \text{ nap} / 365 \text{ nap} * 2\,500\,000 \text{ Ft} * 1\%$ vagy 2% vagy 1% -nál kisebb önkormányzati adómérték esetén az önkormányzati rendeleti mérték. 1% -os mérték esetén tehát 8356 Ft -tal kell csökkenteni az adózó II. félévi adókötelezettségét. (632 KATA adózónál $5.280.992 \text{ Ft}$).

A Képviselő-testület 2020. január 1-től hatályon kívül helyezte a települési adóról szóló 46/2016. (XI. 30.) önkormányzati rendeletet. Van olyan adózó, aki eddig nem kérte a földadóban keletkezett túlfizetésének visszafizetését. A túlfizetés elévülési ideje 5 év, amit addig nyilván kell tartani és az adózó kérésére 5 éven belül bármikor visszautalható. 2022. december 31. napján 418 ezer forint túlfizetést és 122 ezer forint hátralékot tartunk nyilván. A hátralékok behajtása folyamatos, azonban elévülési időn belül visszamenőleg benyújthatják a nyilatkozatot arról, hogy kárenyhítési támogatást vettek igénybe az adott földterületre, így a települési adót törölni kell.

A befolyt talajterhelési díj 2022-ben $7,9$ millió Ft volt.

Az elmúlt évben $2,4$ millió Ft adóbírság került megfizetésre, a beszedett késedelmi pótlékok összege $5,3$ millió Ft volt.

A helyi adó bevételek a 2022. évben:

2022. december 31-ig befolyt és a költségvetésnek átutalt adókról (Ft)

Helyi adók	Befolyt adó	Költségvetési terv	Teljesítés
Építményadó	126 848 871 Ft	134 000 000 Ft	95%
Magánszemélyek kommunális adója	65 635 539 Ft	66 000 000 Ft	99%
Beszedett idegenforgalmi adó	12 604 200 Ft	12 000 000 Ft	105%

Helyi iparüzési adó	692 208 292 Ft	589 000 000 Ft	118%
Gépjárműadó	0 Ft	0 Ft	0%
Késedelmi pótlék és bírság	7 756 353 Ft	4 000 000 Ft	194%
Talajterhelési díj	7 917 547 Ft	4 000 000 Ft	198%
Települési földadó	0 Ft	0 Ft	
Összes adóbevétel	912 970 802 Ft	809 000 000 Ft	113%

Az önkormányzati adóhatóság feladatai között szerepel az ingatlanok értékbecslési ügye is. A 2022. évben összesen 304 esetben került kiadásra adó- és értékbizonyítvány, főként haláleset miatt a hagyatéki eljáráshoz, valamint végrehajtási eljáráshoz kapcsolódóan. A 2021-es évhez képest 33 darabbal csökkent a kiadott adó- és értékbizonyítványok száma. Adóigazolás 104 esetben került kiadásra vállalkozóknak és gazdasági társaságoknak, többségében pályázatokhoz.

2019-ben került bevezetésre az a kedvezmény, amely alapján a 2019. szeptember 1. napja után épült vagy bővült 1000 m²-t meghaladó alapterületű építmény esetén az 1000 m² feletti részre csak 250 Ft/m² az építményadó mértéke. A módosítás célja az volt, hogy több ipari építmény létesüljön, illetve a meglévők bővüljenek, így teremtve több munkahelyet. A kedvezményt a 2022 évben - a 2021. évhez hasonlóan - továbbra is csak egy cég vette igénybe.

Végrehajtás:

A 2022. évben 3 fő (adóügyi ügyintézők) a jogi személyek hátralékainak behajtásával kapcsolatos feladatokat, továbbá 1 fő a magánszemélyek és az „idegen” köztartozással kapcsolatos végrehajtási feladatokat látta el.

A 2022. évben az adóügyi feladatokat végzők 498 db felszólítást küldtek ki elektronikusan a hátralékos egyéni vállalkozó és jogi személ adózóknak.

A felszólítások után hatósági átutalás (inkasszó) került a hátralékos adózók bankszámlaszámaira. Jogi személyek esetében 15 db inkasszó került elrendelésre, összesen 8.996.456 Ft hátralékra, ebből az inkasszók lejártáig 5.757.651 Ft folyt be, ez 60%-os teljesítés. Egyéni vállalkozók esetében 13 inkasszó került benyújtásra 2.841.055 Ft tartozásra, ebből 2.340.861 Ft térült meg, ez 71,91%-os teljesítés.

A fent leírtakon túl 427 db végrehajtási ügy (idegen helyről kimutatott köztartozás) volt 2022-ben nyilvántartásba véve, amelyekben a következő intézkedések történtek:

- 136 adós ellen indult végrehajtási cselekmény,
- 47 eredményes NEAK lekérés,
- 96 munkabér / nyugdíj letiltás,

- 6 munkabér / nyugdíj letiltás sürgetés (azoknak a munkáltatóknak kerül kiküldésre, akik a letiltó végzésre nem küldték vissza a letiltás fogantatásáról az igazolást, illetve nem is utaltak),
- a fennmaradó 142 darab tétel esetében megállapítottuk, hogy az adósnak nincs letiltható jövedelme, ezért ezeket további végrehajtási cselekmény fogantatása érdekében rendszerünkben nyilvántartjuk.

Végrehajtásra adott összegek:

- 33.663.297 Ft köztartozás,
- 2.914.519 Ft késedelmi pótlék,
- 455.000 Ft bírság,

Az összegek beérkezése folyamatos, a munkáltatók, illetve a nyugdíjfolyósító havonta rendszeresen utal.

59 végrehajtási eljárás megszüntetésre került (mert végrehajtásból befolyt, vagy az adós megfizette a tartozást).

Munkabér/nyugdíj letiltásból befolyt összegek:

Számlatípus	2022.01.01-2022.12.31 befolyt összeg
1 Építményadó	189 560 Ft
10 Pótlék	636 571 Ft
11 Bírság és végrehajtási ktg.	1 460 740 Ft
13 Önk. által behajt. nem saját köztartozások	602 677 Ft
14 Talajterhelési díj	2 630 781 Ft
3 Magánszemélyek kommunális adója	1 662 213 Ft
9 Gépjárműadó	568 654 Ft
	7 751 196 Ft

Összesen végrehajtásból a 2022. évben 15.849.708 Ft összeg folyt be, ez 10 millió forinttal több mint a 2021. évben.

2. A 2023. évi adóellenőrzési program

Az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Air.) 86. §-a alapján az adóhatóság az adótörvényekben és más jogszabályokban előírt kötelezettségek teljesítésének vagy megsértésének megállapítása, a kötelezettségek teljesítésének előmozdítása érdekében ellenőrzést folytat.

Az Air. 87. (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján kötelező az adóellenőrzést lefolytatni az önkormányzati adóhatóság hatáskörébe tartozó adóellenőrzés esetén, az önkormányzat képviselő-testületének határozata alapján.

Az Air. 89. § (1) bekezdése b) pontja alapján az adóhatóság az ellenőrzés célját az egyéb adókötelezettségek teljesítésére irányuló, ellenőrzéssel lezárt időszakot nem keletkeztető jogkövetési vizsgálattal valósítja meg.

Az Air. 90. § (1) bekezdése szerint adóellenőrzés keretében az adóhatóság az adózó adómegállapítási, adatbejelentési, bevallási kötelezettsége teljesítését adónként, támogatásonként és időszakonként vagy meghatározott időszakra több adó és támogatás tekintetében is vizsgálja.

Az Air. 91. § (1) bekezdése szerint az adóhatóság a jogkövetési vizsgálat keretében a bevallási időszak lezárását megelőzően is ellenőrizheti, hogy az adózó eleget tett-e a törvényekben előírt egyes adókötelezettségeinek, azokat határidőben, illetve az adó megállapítására, bevallására és megfizetésére alkalmas módon teljesíti-e. Adatokat gyűjthet a nyilvántartásában és az adózó nyilvántartásában, bevallásában szereplő adatok, tények, körülmények valóságtartalmának, illetve ezek hitelességének megállapítása érdekében, vizsgálhatja a gazdasági események valóságát, és adatokat gyűjthet az ellenőrzési tevékenysége támogatása érdekében, így különösen becslési adatbázis létrehozásához, karbantartásához.

Az Air. 101. § (2) bekezdése szerint, ha az önkormányzati adóhatóságnak nincs a kettős könyvvizetésre kötelezett adózó ellenőrzéséhez szükséges szakértelemmel rendelkező adóellenőre, az adókötelezettségek teljesítésének ellenőrzéséhez megbízás alapján bejegyzett könyvvizsgáló, adótanácsadó, adószakértő, vagy okleveles adószakértő közreműködését veheti igénybe, aki az adózó ellenőrzéséhez szükséges iratokba betekinthez.

Az Air. 102. § (1) bekezdése alapján a vállalkozási tevékenységet nem folytató természetes személy lakásában az adóhatóság akkor jogosult az ellenőrzést lefolytatni, ha az adókötelezettség a lakással, mint vagyontárggyal kapcsolatos, vagy az adózó jövedelme a lakás hasznosításából származik, vagy valószínűsíthető, hogy a lakásban egyéni vállalkozói tevékenységet bejelentés nélkül végeznek.

A Hatósági Iroda a 2023. évben két területen javasolja adóellenőrzés lefolytatását:

Az idegenforgalmi adó vonatkozásában

A szálláshelyek bejelentési kötelezettségének ellenőrzésével párhuzamosan a szálláshelykezelő szoftver adatait egyeztetni kívánjuk az idegenforgalmi adó bevallásával annak megállapítása érdekében, hogy a szálláshely-üzemeltetők az idegenforgalmi adókedvezményeket a jogszabályi előírásoknak megfelelően alkalmazzák-e. Az ellenőrzés kitűzésre került a tavalyi évben, azonban a megvalósításra nem került sor a veszélyhelyzetben meghozott intézkedések és az adórendelet módosításának elmaradása miatt.

A magánszemélyek kommunális adója esetében

Az Iroda a rendszerben rögzített adatok ellenőrzése során kíván meggyőződni arról, hogy a szőlőhegyi „présház” ingatlanok után minden tulajdonos eleget tett-e az építményadó bevallási és fizetési kötelezettségének.

**I. Határozati javaslat
a 2022. évi helyi adóztatási feladatok ellátásáról szóló beszámolórról**

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az önkormányzat helyi adóztatási feladatainak ellátásáról szóló 2022. évi beszámolót elfogadja.

**II. Határozati javaslat
2023. évi adóellenőrzési programról**

1. Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete elrendeli, hogy az önkormányzati adóhatóság ellenőrizze a szálláshely szolgáltatók idegenforgalmi adóra vonatkozó bevallásait, és ennek érdekében, majd az ellenőrzés eredményének függvényében a szükséges intézkedéseket tegye meg.
2. A Képviselő-testület elrendeli, hogy az önkormányzati adóhatóság ellenőrizze, miszerint a szőlőhegyi városrészben a présház ingatlanok tulajdonosai eleget tettek-e az építményadó bevallási és fizetési kötelezettségüknek.

Határidő: 2023. december 31. – az adóellenőrzések lefolytatására

Felelős: Jegyző

Végrehajtásért felelős: Hatósági Iroda

Dr. Szabó Péter
jegyző